

Pedro Lenz

Tahle země

Inland

Prosím, rád bych ti vyprávěl, chci a musím ti vyprávět, budu ti vyprávět, aby všechny ty roky byly konečně pryč, daleko, daleko ode mě pryč.

Nejlíp když začnu ve vesnici, ve vesnici mého dětství, přesně řečeno v budově školy, co byla pojmenovaná po naší čtvrti, ne jako jiný školy, který nesou jméno nějakýho slavnýho pedagoga. V budově školy to začíná. Tam nahoře, ve druhým patře.

Tam zkrátka stojí Frank a praští starýho Niederbergera do obličej.

No jen si to představ. Opravdu, něco takovýho musíš nejdřív pochopit, jak tam ten Frank stojí, jako by on byl učitel, a ne Niederberger, jako by tu šéfem byl Frank, jako by on byl muž, co tady rozhoduje, náš Frank, patnáct let smutku v těle, žák vyššího stupně základní školy, a praští učitele francouzštiny do obličej. Jak říkám, něco takovýho si musíš umět názorně představit, abys tomu mohl alespoň trochu porozumět.

Celá třída tichá jako hrob, všichni ztuhli, tabule se špatně časovaným slovesem, reliéfní mapa Švýcarska od Kümmerliho & Freye, zelená filcová stěna a vedle velkej plakát Beatles, kterej nás dráždil, protože jsme už tenkrát cítili, že Beatles to nikdy nebudou, s tím jejich švitořením do pěknýho počasí, měli jsme mnohem raději někoho jako byl Frank Zappa, ale toho jsme nesměli, byl pro nás jednoduše tabu, s tím songem o Bobby Brownovi, kde šlo, jak někdo tvrdil, o perverzity, čemuž jsme sice tak úplně nerozuměli, ale dobře jsme věděli, že to musí být zajímavý.

Takže všechno bylo toho rána v klidu, holky a kluci tichý jak mišpule. Takový to ticho, kdy i hlupák pochopí, že se brzy něco stane, musí se stát, dřív nebo později, ale spíš dřív.

A vpředu stojí Frank, vezme pomalu křídu do levý ruky, aby měl pravačku volnou, a hop, jednu mu vrazí, tomu zlýmu, zlýmu Niederbergerovi, kterému jsme vždycky museli říkat *oui, monsieur* a *non, monsieur* a *pardon, monsieur*, stokrát v každý lekci, přestože jeho francouzština nezněla o moc líp než ta naše. Sleduješ mě?

Nikdo by nevěřil, že se něco takovýho může stát, myslím nikdo z nás, snad s výjimkou Franka samotnýho, protože ten to musel vědět ve chvíli, kdy si přendal křídu do druhý ruky, aby měl pravačku volnou a mohl mu jednu vrazit. Jinak ať mi někdo ukáže někoho, kdo by se opovážil praštit učitele francouzštiny přímo ve třídě, a neuvolnil si předtím pravačku.

Promiň, že jsem začal tak zprostředka. Ne že si teď snad budeš myslet, že nejsem schopnej se na celou tu historku soustředit. No dobře, dobře, jsou takový, co tvrděj, že se špatně soustředím, ale ty o tom nemají ani páru, nemají o ničem páru.

Duševně se vzhopit, sebrat se, to dovedu dost dobře, to jsem už hodněkrát dokázal, znova a znova, kromě snad jednou na vojně, když jsem se zavázanýma očima musel rozebírat a zase dávat dohromady zbraň, pětadvacetkrát po sobě položit všechny díly na kus hadru, pojmenovat je a ve správným pořadí zase složit dohromady. Špatně! Ještě jednou a od začátku! Zase špatně! A tak dál, až poručík řekl: Takovej vzpurnej bastard, to snad není možný, to ani není normální, že by byl někdo takhle vzpurnej!

Ale tak to vůbec není. Jsem všechno možný, jen ne vzpurmej. Když chci, dokážu všechno logicky srovnat do řady. Přesto musím začít tím dopolednem, kdy to Frank provedl, kdy dal Niederbergerovi před celou třídou facku. Může se to zdát nedůležitý, ale je to právě důležitý, protože pak už to nikdy nebylo takový jako předtím, už nikdy.

Franka přirozeně čekalo řízení, dostal disciplinární trest, nešlo o nic malýho, ublížení na těle a tak, no jasný. Odešel pak do zvláštní školy, musel, i kdyby nechtěl, tak zkrátka soud pro mladistvý rozhodl, sociálně pedagogický opatření nebo třída pro nepřizpůsobivý nebo jak tomu říkali, už si ten přesnej název nepamatuju. To jsou tyhle rozhodnutí, pro který si zákonodárci vymyslej důležitý jména. Ale pro ty, co to potrefí, je to zkrátka trest a hotovo.

Přitom by to už tak jako tak dlouho netrvalo, myslím se školou, ještě několik měsíců a Frank by byl venku, všichni společně bysme byli venku. A pravděpodobně bysme my dva, Frank a já, šli spolu do učení.

Řekni, pamatuješ si to ještě? Ne, to si nemůžeš pamatovat. Hodně lidí si na to asi pamatuje už jen mlhavě, ale jeho zajímaly i vážný věci, našeho Franka. To je fakt. Dokonce se mnou jednou celej tejden, to bylo na podzim v osmdesátým, slídil u W. Bösigera AG, u pozemních a inženýrskéjch staveb. Frank byl nadanej, to člověk hned poznal. A brzy už věděl, jak se míchá písek a vápno, kolik se dává cementu a vody, všímal si věcí, který já jsem většinou zapomněl. Říkám, jak to doopravdy bylo: co do talentu a síly mohl být z Franka parádní zedník, docela určitě. Jednou mu jeden starej polír řekl, že má zlatý ruce. Z tebe něco bude, řekl. Přesně tak. Vzpomínám si na to dobře, protože jsem seděl při obědě naproti v tom baráku, pojídali jsme sardinky a namáčeli si bílej chleba do oleje a já bych byl přišerně rád, kdyby mi můj představenej někdy něco takovýho řekl.

Jasně, možná by z toho nakonec stejně nic nebylo, i kdyby se Frank v tý hodině francouzštiny držel zpátky, kdyby tomu Niederbergerovi nic neproved, nebo kdyby to

ráno, což je taky docela možný, vůbec do školy nepřišel. Protože tu samou zimu Frankovi umřel táta, přesně v tu zimu, vlastně několik dní potom, co se tohle stalo.

To byla taky taková historie. Nejdřív říkali, že jsou to jen cévy. O něco později, že je to rakovina, pak šel jednou nebo dvakrát na kontrolu do špitálu, několikrát na ozařování, na to pravý, co ti spálej kůži, ale opravdu spálej, až to bolí, jako od slunce, ale ještě mnohem hůř, a pak konec, ciao, byl mrtvej a ámen. To bylo všechno, šlo to šíleně rychle.

Všemohoucímu Pánu a Stvořiteli se zachtělo povolat k sobě svýho syna. Tak to psali v úmrtním oznámení, který si schovávám dodneška, taková strašně těžko pochopitelná věta, zvlášť když člověk tak trochu věří v Boha, jako já tenkrát. To si skoro nutně říká, proč se tomu Bohu zachtělo, aby mladýmu klukovi zničehonic umřel táta. To se nemůže nikomu líbit, ani tehdy ne, když ten táta vlastně ani žádným tátou nebyl, jak by si ho holt člověk přál. Já vím, vím, že některý otcové jsou hrozný, ale přesto si člověk stůj co stůj nepřeje, aby se Pánu Bohu zachtělo nechat je umřít.

Jeho matka pak bylo skoro ráda, že Frank přišel kvůli tý face do zvláštní školy, alespoň na začátku a spíš kvůli sobě, protože měla ještě další malý a několik psů a zeleninovou zahradu a třešni a fůru uklízení, a když se to všechno sečte, měla toho sama dost. A tak je skoro pochopitelný, že se takový matce uleví, když má svýho nejstaršího a nejobtížnějšího syna někde, kde je o něj postaráno.

Za předpokladu, ale to je jen předpoklad, že by ve škole k ničemu nedošlo, mohlo to dopadnout stejně tak, že by matka Frankovi řekla, že na učení nemůže za takovejch okolností ani pomyslet, už jen kvůli penězům, a že ona nemůže věčně prát montérky, když tenkrát, jestli si ještě vzpomínáš, byly v činžácích často přísný předpisy, takže v některých blocích se smělo prát jen jednou za čtrnáct dní, což bylo pro lidi, co dělali například na stavbách a měli pořád něco špinavýho, zkrátka tak nějak málo.

Ale taky je možný, že by přece jen připustila, aby se stal zedníkem a to by pak bylo velkolepý, kdyby to neprovedl s tím Niederbergerem a nic by se nestalo, takže by nemusel jít do zvláštní školy. Jen si tak představuju, co bysme si užili legrace, Frank a já, na velkejch stavbách. To by se mi možná zdál leckterej pracovní den o hodně kratší.

Asi by mohl nade mnou v práci držet ochrannou ruku, alespoň někdy, tak například proti Doblerovi, protože tenhle Dobler, to byl fakt hotovej ďábel, nebo taky později, po vyučení, v Oberglattu, na konec podnikový oslavy, když už byli všichni nametený jak slívy, stáhli mi kalhoty, přehli mě přes stůl a já si musel myslet, že by snad bylo lepší, kdybych na místě umřel, jako Frankův otec. Ale neumřel jsem, ne, jen jsem přesně slyšel, co říkali, až moc přesně.

Tak se podíváme, jestli už tomu našemu přicmrndálkovi rostou chlupy mezi vejce.

A pak jsem uslyšel kliknutí zapalovače a opilecký chechtot, o kterém se mi někdy zdá ještě dneska, až se zpocenej a roztřeseněj probudím a říkám si, proč to prováděli právě se mnou, když tam přece bylo tolik jinejch mladejch u týhle firmy, která mimochodem patřila k největším v curyšským kantonu, myslím předtím, než ji někdo odkoupil.

Ale ne, muselo to postihnout právě mě. Provedli to se mnou. Můj ty bože, to nebylo jen tak nic, opravdu ne. Bylo to dost zlý. Jo, zlý, zvlášť proto, že se toho účastnili všichni a nenašel se jedinej, co by aspoň řekl: Dobrý, užili jsme si, ale teď už toho radši nechte, protože už toho bylo dost. Ne, tohle tenkrát nikdo neřek, nikdo. Jen se všichni smáli, kromě mě.

Kde jsem to skončil? Aha, u tý zvláštní školy, do který Frank musel jít, sice ne nadlouho, ale stejně. Pak nemohl samozřejmě najít žádný učení, kvůli tomu sociálně pedagogickému opatření, to všichni věděli, musel to všude uvádět, když žádal o místo. A někoho takovýho ovšem nikdo nechtěl. Přitom vůbec nebyl takovej, jak si všichni mysleli, alespoň tenkrát ještě ne. Nakonec šel k poště, jako pomocník ke dráze v Bernu, protože tam brali v naší době i bez výučního listu, a práce to nebyla zas až tak špatně placená, říkám ne zas až tak špatně, protože takovej kreslič u pozemních staveb, to vím náhodou docela přesně, bral po vyučení o něco míň než Frank bez výučáku.

Někdy jsme se v tý době ještě potkávali. Nebud' měkkota, řekl mi tenkrát Frank, a že se mám bránit předem, teda ještě než toho všichni vypijou tolik, že přijdou na myšlenku stáhnout mi kalhoty a tak. To byla pravda, to říkal určitě správně, ale stejně, tak jednoduchý to zase nebylo, protože předem jsem nevěděl, co se mnou zamýšlejí. A když jsem to věděl, už jsem proti tomu nemohl nic dělat, protože mě chytli za ruce a přehnuli mě přes stůl, ve třech nebo ve čtyřech, i když jsem křičel a ječel, co to dalo. Frank by mi bejval mohl pomoci, ale tenkrát už byl, jak jsem říkal, dávno u drážní pošty.

Zapomeňme na to, řekl jsem tenkrát Frankovi. A dneska jsem to já, zrovna já, kdo přece tenkrát říkal, že na to máme zapomenout, teda dneska si na to právě já vzpomínám, i když vůbec nechci. Ale to souvisí s tím, jak jsem řekl, že mám pořád ty svoje sny.

Sny jsou potvora. Sny mají tu nejzrádnější paměť, jakou si můžeme představit. Nedokážu pochopit, jak je možný, že některým lidem dělají sny potěšení. Sny jsou to nejhorší.

Možná není ode mě právě nejchytřejší mluvit teď skoro pořád jen o Frankovi, takže si třeba můžeš myslet, že to byl můj jedinej přítel, přičemž není tak úplně jasný, jestli to

vůbec byl opravdovej přítel. To není nic proti němu, říkám jen, jak těžký to je někdy posoudit, co se přátelství a všech těchhle otázek týče. Někdy má člověk kamaráda a pak zjistí, že to žádněj kamarád není, a někdy je to přesně naopak, i když to se stává mnohem míň.

Každopádně všechno začalo tím, že jsem ve dvaasedmdesátým přišel do školy, ve stejným roce, co se stal Bernhard Russi v Sapporu olympijským vítězem, ostatně měl kliku, protože tu zimu byl nejlepší Karl Schranz, Rakušák ze Sankt Antonu, ale ten nemohl v Sapporu startovat, neptej se mě, proč. Je toho koneckonců tolik, čemu dítě nerozumí a na co později už nikdy nepříjde. Nejasný je jen to, proč mu to stejně zůstane v palici.

Taky například vím, že v té době byl prezidentem Richard Nixon, myslím v Americe. Jeho jméno jsem slyšel pokaždý v rádiu, když otec v poledne poslouchal zprávy a my jsme všichni museli být ticho. Vždycky jmenovali Nixona a z Rusů Brežněva, a někdy taky papeže Pavla šestýho nebo spolkovýho radu Gnägiho, ale nejvíc prezidenta Nixona.

Otec přišel domů vždycky krátce před rozhlasovýma zprávama a než se posadil k obědu, prohlídl si poštu, pro případ, že by tam bylo nějaký úmrtní oznámení. Ostatní dopisy nechával ležet, až po jídle. Když ale našel úmrtní oznámení, hned si ho vestoje přečet. Pak nazval toho, co umřel, nebožákem, a dodal, že je to téměř k nevíře, že ten a ten musel odejít. Takovej chudák, a teď musel umřít, a přitom to byl člověk plnej života, ale tak je to holt, když uhodí něčí hodinka, nedá se s tím nic dělat. Jo jo, zubatá si přijde, kdy se jí zachce. Tak to říkal můj otec. A pak nám popřál dobrou chuť a pustil se do jídla, přestože dobře věděl, že matka se před jídlem ráda pomodlí, což taky většinou ještě rychle udělala, ale jen tiše a pro sebe, zatímco otec nebyl nikdy ten typ, co by bral modlitby moc vážně.

V tom roce jsem teda přišel do školy, k takový milý učitelce, která mi jednou napsala do zprávy ze školy, že jsem zdvořilej a přesnej, a trochu introvertní. Tý zprávě jsem tenkrát nerozuměl, rozuměli jí rodiče, ale mě to bylo jedno, protože pro ně přece byla napsaná. Jen tomu jednomu slovu, introvertní, nerozuměli tak úplně ani oni. Proto se otec zeptal koželuha Toniho, co bydlel u nás o patro výš, pracoval na úřadě a měl nějakěj velkej slovník. Takový věci trvaly tenkrát dlouho, myslím přijít na nějaký slova a tak, pořád se kolem toho mluvilo.

Předtím jsem přirozeně taky žil, myslím před dvaasedmdesátým, ale to vím spíš z fotek a diáků, na který jsme se občas dívali, když k nám přijela na návštěvu naše svobodná teta, jediná sestra mého táty, co zůstala neprovdaná. Proč, to taky nevím.

Opravdu si na svůj život vzpomínám až od té doby, co jsem přišel do školy, ale na ty roky předtím ne, to jsem asi nepřemýšlel o moc víc než kočka, když se plíží po čtvrti.

Malý děti a kočky nepotřebují vzpomínky, protože všechno, co bylo, jim může být úplně fuk. Vzpomínky začínají se školou, protože tam se začíná číst a psát a teprve písmenka způsobí, že je z dítěte opravdovej člověk, co se může orientovat dozadu a dopředu. Opravdu to tak je. Bez písmenek můžeme vědět jen to, co se právě děje, nebo co nám řekne někdo jinej, a z toho je stejně spousta lží.

Chodil jsem do školy s Ursem Locherem, to byl tenkrát můj nejlepší kamarád, co měl brašnu potaženou černobílou kozinkou, pak s Resem, kterej hrál tak dobře fotbal, že směl být vždycky Günterem Netzerem, což nebylo tak úplně samozřejmý, protože ještě hodně jinejch chtělo taky být Günterem Netzerem. Pak byl v naší třídě ještě Hebel, kterej měl většinou v kapse nějaký peníze, chci říct na rozdíl od nás ostatních. Hebel zůstal náhodou i po škole bohatěj, a ještě pořád je. Když se na to člověk podívá z týhle stránky, tak pro Hebela se nic nezměnilo, a pro nás taky ne.

Co se holek týče, tak si například ještě vzpomínám na Sabinu, což je snadný, protože ve třídě byly asi tři nebo čtyři Sabiny, muselo to být v tu dobu módní jméno, ale zvlášť dobře si pamatuju na jednu, co měla copy a pihy, a pak na Chantalku, kterou jsem tajně obdivoval pro její krásu a která se od ostatních holek trochu lišila, i když dneska, no ale co, to teď opravdu není důležitý.

Frank tenkrát při tom ještě nebyl, přišel až o rok později, když jeho otec dostal místo v tkalcovně a Frank a jeho rodina se přestěhovali do naší vsi.

Jednou ráno tam najednou stál. Učitelka ho přivedla do třídy za ruku, a už ho nepustila. Všichni si říkali, proč ho slečna Bühlerová nepouští, až nám řekla, že je to Frank a že je u nás nový a abysme na něj byli všichni milí a všechny ty věci, co asi učitelka musí říkat, když třídě představuje novýho žáka a má obavy, že se nedokáže zařadit, což by jí zase jen vyneslo víc problémů.

Ale nebyla to ona, kdo se nechtěl pustit. On to byl! To mi pak později potvrdil. A mě zase napadá, jak jsme museli na francouzštině u Niederbergera číst nějaký román, v kterým je někdo hned na začátku zavedený do třídy, jmenuje se Bovary a později je z něj takovej chudáček, protože jeho žena chodí do postele z jiným. Je to hrozně smutnej román, jestli se k tomu ještě někdy dostanu, přečtu si ho znova, ale nejspíš německy, protože francouzsky je to na mě moc těžký.

Ale i když necháme ten román stranou, skoro nic se nezmění. Frank vstoupil v tý chvíli do naší třídy, což znamená totéž, jako když se řekne: do našeho života, protože v těch letech byla pro nás škola celej svět. Vždycky jsme se už u snídaně těšili na okamžik, až si zavážeme polobotky a vypadneme z bytů, který tenkrát ještě páchly po pastách, co se s nima natíraly podlahy.

Většinou jsme chodili do školy ve třech, Locher, Frank a já. Bydleli jsme všichni nedaleko sebe a znali jsme po cestě každej kámen a kytku, když to mám říct přehnaně,

protože všechno kamení přirozeně člověk znát nemůže, aspoň ne v naší čtvrti, kde je tolik šterkovéjch cest.

U povodňovýho kanálu, tam, kudy se vedla voda, když se potok rozvodnil, jsme se pokaždý poprvý zastavili, abysme se podívali, jestli voda něco nepříplavila, něco cennýho třeba, zlato nebo plnou peněženku nebo tak něco. Ale když tam opravdu něco bylo, po povodni, tak to byla většinou jen nějaká bota nebo starej kryt od kola z Toyoty, nebo mrtvá krysa, zkrátka takovýhle věci, který na první pohled něco slibovaly, ale nakonec stejně k ničemu nebyly.

Někdy jsme přece jen našli pár říčních raků, ty jsme sebrali do plastikovýho kyblíku a zanesli je pak v zavařovací sklenici do školy, což nebylo dobrý, protože slečna Bühlerová s náma v přírodopise probírala zrovna fazole a zvířata byly v učebním plánu až napřesrok, a kromě toho raci umřeli, když jsme na ně ve sklenici zapomněli a kom pak scházel vzduch a voda.

A protože v kanále se jen zřídka našlo něco rozumnýho, hrávali jsme za volnejch odpolední buď fotbal, nebo na policajty a lupiče. Naše banda se jmenovala Bleskáči. Jednoduchý jméno, jasné, ale zato praktický, protože blesk dokázal namalovat každej, zatímco ty z dřolíku, co si říkali Bílí Tygři, měli strašnej problém, když chtěli vyrejt tygra do kmenový kůry. Dneska kluci do kůry už nic nerejou, což je určitě lepší, protože se tím nepoškozujou stromy.

Ale já jsem ti chtěl vyprávět o cestě do školy a o tom, že bylo spousta důvodů, jak se přitom někde zdržet. Nejvíc příležitostí nám určitě nabízel kanál. Ale taky tam byl stánek paní Püntenerový, který nevadilo, že nám musela přeříkávat všechny ceny, i když dobře věděla, že si stejně nemůžeme nic koupit, kromě jedný nebo dvou žvejkaček, a i ty jen zřídka. Jen Hebel si mohl koupit něco důležitějšího, například kornout zázraků nebo Bufalo Billa, kterýho nám dal k přečtení, až když byl celej olezlej, ale to nám vůbec nevadilo, protože z Bufalo Billa jsme si stejně nic nedělali.

Co nepatřilo k cestě do školy, ale na co nesmím v žádným případě zapomenout, byly zavlažovací louky. Ležely skoro mimo naše dětský teritorium. Přesto jsme je znali moc dobře. Kromě toho měl Locherův otec doma knihu o zavlažovacích loukách, kde jsme se mohli dočíst, že tyhle louky existovaly už hrozně dávno, že mniši v klášteře Svatýho Urbana, kde dneska už žádný mniši nejsou a je tam psychiatrická klinika, tak tyhle mniši že prej tyhle louky vymysleli. Já sám jsem to nečet, ale Locher mi o tom povídal.

Dobrá, tak ty zavlažovací louky byly opravdu krásný. Takový jsou ostatně pořád, protože jsou chráněný zákonem. Jsou to skoro úplně normální pole, ale vedou jima malý kanály, a tam, kde se kanály křížej, jsou dřevěný stavidla, co se daj zavírat nebo otevírat podle toho, jestli se louky právě zavodňujou nebo ne. Když se zavodňujou,

vypadají jako malý jezírka. To je prej mimochodem taky moc dobrý pro hladinu spodní vody.

Mně se zavlažovací louky líbily hlavně v létě, těsně než se posekala tráva. Byly cítit bezpečím, aspoň z dnešního pohledu. Ale teď už tam nechodím. Choděj tam jen ty, co mají psa, a já žádnýho psa nemám.

Frank nebyl bůhvíjak agresivní. Byl jako my všichni. Občas jsme se poprali, ale když někdo ležel na zádech a obě lopatky se jasně dotýkaly země, bylo po boji. Když se chtěl někdo prát dál, ostatní mu v tom zabránili.

Zmiňuju se tu o tom jenom, aby nevznikl špatnej dojem, že to, co se stalo s učitelem francouzštiny, se nějak ukazovalo celý ty roky. To ne, Frank nebyl ani agresivní, ani vzteklej. To byly horší případy, třeba já, protože já byl schopnej hned ztratit kvůli maličkosti hlavu. Jako to odpoledne, když jsem kamarádům ukazoval svý nový kolo, Mondia Sport s vínově červeným rámem a s pětikolečkem vzadu. Otec mi ho koupil, když jsme přešli na vyšší stupeň základky a měli to do školy dál. Chlapče, řekl mi tenkrát, když já byl v tvým věku, nemohl jsem si o takovým kole nechat ani zdát, protože v mý době se takový kola nikomu nedávaly, v mý době se nikomu nic nedávalo. A já jsem přikývl a vlezl si na kolo. Byl to dobrej pocit, pocit, jakej má člověk v životě jen zřídkka.

Res chtěl vědět, jestli by si s ním mohl zajet kolečko. Nebuď labuť, řekl ještě, a než jsem ho mohl upozornit, aby dával pozor, byl pryč. Měl jsem příšernej strach, že by se něco mohlo stát, a taky se stalo, protože když se Res konečně objevil, nesl kolo na rameni, stejně jako ty terénní závodníci, co musej někdy z kola slézt, aby přelezli překážku. Přední kolo a řídka byly úplně zvohybaný, protože Res spadl v jedný zatačce na jemným písku, kterej tehdy zůstával někdy v zatačkách ležet. Bylo to strašný a mně se chtělo ze zoufalství brečet, protože jsem musel myslet na otce a na to, že říkal, abych s tím kolem zacházel opatrně. Ale – a to bylo to, co mě úplně vyřídilo – kamarádi se chechtali jak pomínutý a Resovi se dokonce zdálo zábavný, že zničil mý nový kolo. A mně v tý chvíli přeskočilo v bedně, skočil jsem po Resovi a určitě bych ho byl tenkrát přizabil, kdyby se na mě všichni nevrhli a nezadrželi mě. Drželi mě tak dlouho, až už jsem neměl sílu křičet nebo něco provádět. Potom odešli a já zůstal sám se zničeným kolem. A protože jsem byl zoufalej jako nikdy, kousl jsem se do ruky, až tekla krev.

Cos to s tím kolem prováděl? ptal se mě starej Hosmmann v obchodě s kolama.

Najel jsem na drátěnej plot, bylo tam takový světlo, že jsem ho vůbec neviděl. Co to bude stát?

Uvidíme. Do pátku ho máš spravený. A přestaň už bulet. Hossmann byl dobrej a já si u něj mohl ten účet odpracovat, protože byly prázdniny a on mě nechal čistit

dílnu a skladiště. Trvalo to čtyři dny a já byl rád, že mi to s tím plotem uvěřil. Je vřdycky lepší dělat ze sebe smolaře, než aby se všichni dozvěděli, že mu uškodili vlastní kamarádi.

Ale to jsem zase odbočil a ani jsem si toho nevšiml. Vlastně jsem chtěl říct, že Frank byl spíš klidná a vyrovnaná povaha, zatímco já nebyl nikdy schopnej vyzařovat něco jako vnitřní klid, a to dodneška.

Školní doba tedy ubíhala, až jednoho dne Frank učitele uhodil. Od té chvíle už nic nebylo takový, jak to bylo dřív. Mně by to mohlo být tak nějak jedno. Ale cítím, že o tom budu muset ještě dlouho vyprávět, jinak se to nezlepší nikdy.